

Melle, ILVO persconferentie 27 april 2018:

Onafhankelijke digitale vergelijkingstool helpt varkenshouders bij keuze van juiste eindbeer

*Voor het eerst kunnen de Vlaamse varkenshouders zelf **'testaankoopcijfers' over berensperma** raadplegen. Om meer transparantie en onafhankelijkheid te bieden bij de keuze van de eindbeer lanceert ILVO daarvoor een interactieve tool.*

"De nieuwe tool toont snel en interactief welke de mogelijke eindberen zijn die goed scoren voor parameters die de varkenshouder zelf belangrijk vindt op zijn varkensbedrijf", zegt Alice Van den Broeke (ILVO), coördinator van de nieuwe testwerking.

Het systeem is uniek in Europa. Een onafhankelijke testwerking voor eindberen was al enige tijd een duidelijke wens van de sector. ILVO kreeg de opdracht om het systeem op poten te zetten.

Na een jaar van dataverzameling op twee gesloten praktijkbedrijven met commerciële eindberen, afkomstig van twee (binnenkort drie) fokkerijorganisaties, heeft ILVO nu een handige computertool klaar. De resultaten worden non-stop online aangevuld én zijn vrij te doorzoeken door alle Vlaamse varkenshouders.

Op <https://testwerking.ilvo.be> kunnen varkenshouders de prestaties vergelijken van de nakomelingen van verschillende eindberen van verschillende KI-centra op een aantal kraamstalparameters en in een volgende fase ook dagelijkse groei, voederconversie (vleesvarkensgegevens) en karkaskwaliteitsparameters. Welke parameters belangrijk zijn en welke eindbeer de beste keuze is, is afhankelijk van het bedrijf. Maar als een varkenshouder een weloverwogen keuze maakt op basis van de objectieve informatie in de tool, kan dit hem tot 10 euro extra per vleesvarken opleveren.

Sinds 1 januari 2018 betalen varkenshouders 0,0175 euro per te classificeren varken voor een onafhankelijke testwerking gecoördineerd door ILVO, in opdracht van het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), Boerenbond, de Federatie Belgisch Vlees (FEBEV), de Interprofessionele Vereniging voor het Belgisch vlees (I.V.B.) en met de steun van de Vlaamse overheid. Het bestaan van zo'n testwerking is uniek in Europa.

Keuze van de eindbeer: waarom is dat belangrijk?

Kiezen voor bepaalde genetica is een belangrijke beslissing voor elke varkenshouder. Het heeft immers invloed op de technische en economische resultaten van het bedrijf. In de zeugenhouderij wordt daarom al veel aandacht besteed aan de keuze van een zeugenlijn. Maar over de eindbeerkeuze wordt door Vlaamse zeugen- en vleesvarkenshouders nog (te) licht gegaan. Alice Van den Broeke, coördinator van de

testwerking: "Nochtans blijkt uit eerder Vlaams onderzoek van ILVO en KU Leuven dat die keuze uitermate belangrijk is. Het kan een varkenshouder **tot 10 euro extra marge** per vleesvarken opleveren, o.a. door verschillen in groei, voederconversie en slachtkwaliteit".

Nood aan onafhankelijke coördinatie en een benchmark

De Vlaamse fokkerijorganisaties hebben al de gewoonte om resultaten uit hun prestatieonderzoek te delen met hun klanten-varkenshouders. Maar deze resultaten zijn o.a. door stal-, seizoens- en managementverschillen onderling moeilijk vergelijkbaar. De grote meerwaarde van een onafhankelijke testwerking schuilt dan ook in het feit dat **vergelijken** over alle organisaties heen mogelijk wordt, en dat de **objectiviteit** van de resultaten gewaarborgd blijft. ILVO kreeg van de vier partners uit de varkensketen de opdracht dit te coördineren. Het doel van die opdracht was duidelijk: varkenshouders een benchmark bezorgen zodat ze een objectieve evaluatie kunnen maken van de genetica die het best wordt ingezet op hun bedrijf.

ILVO testwerking: data verzamelen en verwerken

Die benchmark is er nu, na een jaar data verzamelen op twee gesloten varkensbedrijven ('testbedrijven') met eindberen van drie fokkerijen: Vlaamse Piétrainfokkerij, RA-SE Genetics Maximus en sinds kort ook de Belgian Piétrain van Association wallonne de l'élevage. ILVO verzamelt data uit de kraamstallen, biggenbatterijen, vleesvarkensstallen en de slachthuizen in een database 'Smartpig', waar ze automatisch aan de juiste eindbeer gekoppeld worden. Het gaat om volgende gegevens: werpdatum, aantal levend geboren biggen, aantal doodgeboren biggen, erfelijke gebreken, aantal gespeende biggen per worp, voederopname, groei, voederconversie en karkasgegevens.

Vervolgens wordt een gemiddelde berekend per eindbeer voor die parameters, rekening houdend met mogelijke bedrijfs-, seizoens- en geslachtseffecten. Deze gecorrigeerde gemiddelden zijn voor iedereen beschikbaar op de publieke website <https://testwerking.ilvo.be>, en worden **voortdurend geüpdatet** met nieuwe data van de testbedrijven en de slachthuizen. Voorlopig zijn alleen de kraamstalgegevens en het vleespercentage van de nakomelingen van de geteste beren raadpleegbaar.

Wanneer voldoende vleesvarkens afkomstig van de testberen geslacht zijn, wordt de tool uitgebreid met vleesvarkensparameters zoals voederconversie en dagelijkse groei.

Tool maakt weloverwogen keuze op maat mogelijk

De website <https://testwerking.ilvo.be> is interactief opgebouwd zodat varkenshouders zelf kunnen aangeven welke parameters voor hun bedrijf relevant zijn, en welke factoren het zwaarst doorwegen in hun keuze. Welke eindbeer het meest geschikt is, is immers afhankelijk van het type varkensbedrijf: voor zeugenhouders zijn worpgrootte, vitaliteit en kwaliteit van de biggen belangrijk, voor vleesvarkensbedrijven speelt vleespercentage en voederconversie een grotere rol, en voor gesloten bedrijven met een strak biggenaanvoerschema is groeisnelheid en uniformiteit in de groei een cruciale factor.

Dankzij het slimme filtersysteem op de website kan een varkenshouder uiteindelijk een ranking bekomen van eindberen **op maat** van zijn bedrijfsspecifieke situatie. ILVO varkensonderzoeker Frederik Leen: "Hierdoor kan elke varkenshouder gemakkelijk een gefundeerde beerkeuze maken en op die manier zonder grote financiële, infrastructurele of arbeidsintensieve inspanning het bruto saldo van zijn vleesvarkens opkrikken."

TESTWERKING

Dataverzameling op praktijkbedrijven

Praktijkbedrijven

- Praktijkbedrijven voeren alle metingen uit
- Voeder, genetica, castreren of niet, speenleeftijd, hokbezetting wordt niet aangepast
- Elke eindbeer wordt op 2 praktijkbedrijven ingezet

Inseminatie

- ILVO bezorgt elke ronde sperma van de te testen beren
- De varkenshouders verdelen de eindberen gelijkmatig over de te insemineren zeugen
- Houden rekening met o.a. pariteit en dag van inseminatie

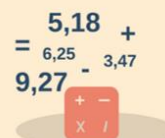

Verwerking

- Van elke parameter wordt het gemiddelde per eindbeer bepaald
- Verder gestandaardiseerd voor bedrijfs-, seizoens- en geslachtseffecten

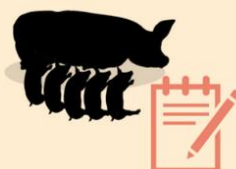
Tool testwerking.ilvo.be

- Resultaten op <https://testwerking.ilvo.be>
- Interactieve tool
- Eindberen benchmarken op basis van parameters die varkenshouder zelf kiest
- De beschikbare informatie wordt continu geactualiseerd

Kraamstal

- Gegevens zoals aantal levend geboren biggen, doodgeboren biggen, hoe levenskrachtig de biggen zijn (vitaliteitscore), verschil in grootte (uniformiteitspercentage) en de erfelijke gebreken worden genoteerd
- Per eindbeer worden de biggen met een ander kleur oormerk geringd

Biggenbatterij

- Het aantal gespeende biggen per zeug wordt genoteerd
- De biggensterfte in de biggenbatterij wordt bijgehouden
- De gegevens worden via het zeugenmanagementsysteem automatisch naar ILVO verzonden

Slachthuis

- Per eindbeer worden de varkens geklopt met een andere code
- Karkaskwaliteit wordt bepaald met een Autofom-toestel
- Karkasgewicht, vleespercentage en andere karkaskwaliteitsparameters worden geregistreerd
- Via I.V.B. automatisch naar ILVO verzonden

Vleesvarkensstal

- Varkens worden per hok gewogen bij opzet in de vleesvarkensstal en net voor slacht
- Voederverbruik per hok geregistreerd
- Voederconversie per hok berekend

Aanpak uniek in Europa

De huidige opzet en aanpak van benchmark is uniek in Europa. Geen enkele andere lidstaat heeft een testwerking waarbij er een continue vergelijking plaatsvindt tussen eindberen van verschillende genetica. Om de benchmark nog relevanter te maken, is het belangrijk dat zo veel mogelijk fokkerijorganisaties deelnemen. De vier partners uit de varkensketen doen dan ook een **oproep** aan de Vlaamse geneticabedrijven om zich vrijwillig aan te sluiten, en aan de varkenshouders om hun KI-leveranciers aan te sporen. Uiteindelijk zou het voor varkenshouders een evidentie moeten worden om enkel nog sperma aan te kopen van onafhankelijk geteste berenlijnen.

Contact

Alice Van den Broeke, coördinator testwerking: alice.vandenbroeke@ilvo.vlaanderen.be, 09 272 26 57

Greet Riebbels, ILVO communicatie: greet.riebbels@ilvo.vlaanderen.be, 0486 26 00 14